



@zwnne

WEBINAR | 2 DECEMBER 2022

Actualiteiten AVG en UAVG

het UBO-register | het gerechtvaardigd belang | wat zijn (geen) bijzondere gegevens? | internationale gegevensdoorgifte en PrivacyShield 2.0 | de rol van de toezichthouder | nieuws uit de wetenschap | doelbinding | schadevergoeding | vragen over inzage | Data Mobility

Prof. mr. G-J. (Gerrit-Jan) ZWENNE



Universiteit
Leiden



1

Als ik op een avond naar een café ga...

...en tegenover vier vrienden aan tafel in die openbare gelegenheid waarbij ik dus waarschijnlijk niet voldoe aan de uitzondering van de persoonlijke of huishoudelijke activiteit [...] een weinig vleierende opmerking over mijn buurman maak, waarbij ik ook zijn persoonsgegevens vermeld die ik zojuist per e-mail heb ontvangen (dus geautomatiseerd en/of opgenomen in mijn bestand), **word ik dan de verwerkingsverantwoordelijke voor die gegevens en gelden voor mij dan ineens alle (nogal zware) verplichtingen van de AVG?** Omdat mijn buurman nooit toestemming heeft gegeven voor die verwerking (verstrekken door middel van doorzending), en omdat roddel waarschijnlijk nooit een van de in artikel 6 AVG opgesomde legitieme gronden zal zijn, zal ik met die verstrekking onvermijdelijk een aantal bepalingen van de AVG schenden, waaronder de meeste rechten van de betrokkene.



2



plan van behandeling



I. UBO-register

Anti Money Laundering
Directive nrs. 4 and 5

AMLD4 en AMLD5



AMLD5

(30) Publieke toegang tot informatie over uiteindelijk begunstigten maakt ook meer onderzoek van informatie door de maatschappij mogelijk, onder meer door **de pers of maatschappelijke organisaties**, en draagt bij tot het behoud van het vertrouwen in de integriteit van zakelijke transacties en het financiële stelsel.

Publieke toegang kan bijdragen aan de bestrijding van misbruik van vennootschappen en andere juridische entiteiten en juridische constructies voor het witwassen van geld en terrorismefinanciering, zowel door **onderzoeken vooruit te helpen** als door **reputatie-effecten**, doordat iedereen die transacties kan aangaan, op de hoogte is van de identiteit van de uiteindelijk begunstigten ervan.

Tevens bevordert publieke toegang **de tijdige en doeltreffende beschikbaarheid van informatie voor zowel financiële instellingen als autoriteiten**, met inbegrip van autoriteiten van derde landen, die betrokken zijn bij de bestrijding van dergelijke delicten. Toegang tot die informatie zou ook helpen bij onderzoeken naar witwassen van geld, daarmee verband houdende basisdelicten en terrorismefinanciering.



meer transparantie draagt bij aan bestrijding witwassen en terrorismefinanciering

5

AMLD4 en AMLD5 resp. art. 15a en 21 Handelsr.wet

*RI. 2015/849**RI. 2018/843*

Art. 30 RI. AMLD4 gewijzigd bij AMLD5:

5. De lidstaten zorgen ervoor dat de informatie over de uiteindelijk begunstigde in alle gevallen toegankelijk is voor:
- de bevoegde autoriteiten en de [financiële-inlichtingeneenheden], zonder enige beperking;
 - de meldingsplichtige entiteiten, in het kader van het cliëntenonderzoek overeenkomstig hoofdstuk II;
 - elk lid van de bevolking.**

Art. 15a Handelsregisterwet

- In het handelsregister wordt opgenomen wie de uiteindelijk belanghebbende is of de uiteindelijk belanghebbenden zijn van vennootschappen of andere juridische entiteiten als bedoeld in...
- In het handelsregister wordt over een uiteindelijk belanghebbende opgenomen:
 - ~~BSN~~
 - ~~buitenlands fiscaal identificatienummer~~
 - ~~naam, de geboortemaand en het geboortjaar, de woonstaat en de nationaliteit;~~
 - geboortedag, -plaats, -land en woonadres;**
 - aard van het door UBO gehouden economische belang en de omvang daarvan dit belang**

Art. 21 Handelsregisterwet

- De in de artikel [...] 15a, tweede lid, met uitzondering van de onderdelen a, b en d, [...] bedoelde gegevens, [...] kunnen **door een ieder worden ingezien.**

6



Wat eraan vooraf ging: PrivacyFirst / Staat inz. UBO-register



Min Fin, Min J&V
en Min EZK

rechtbank Den Haag 18 maart 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:2457

4.6. Op voorhand valt niet uit te sluiten dat het HvJEU mede aan hand van dit advies van de EDPS tot de conclusie zal komen dat het (deels) openbare karakter van het UBO-register zich in het licht van de doelstelling van het UBO-register niet verhoudt met het door de Europese wetgever te respecteren evenredigheidsbeginsel. Dit brengt met zich dat hierover in beginsel door de Nederlandse rechter prejudiciële vragen aan het HvJEU kunnen worden gesteld.

De voorzieningenrechter zal echter niet tot het stellen van vragen hieromtrent overgaan. Daartoe is redengevend dat het Tribunal d'arrondissement te Luxemburg reeds op 13 november 2020 vragen op dit punt aan het HvJEU heeft gesteld. Deze vragen komen grotendeels overeen met de vragen die Privacy First in haar dagvaarding ten aanzien van het (deels) openbare karakter van het UBO-register heeft geformuleerd.

Privacy First heeft niet inzichtelijk gemaakt dat en zo ja hoe haar belangen ermee zijn gediend als de voorzieningenrechter in essentie dezelfde vragen ook aan het HvJEU voorlegt. De beantwoording van die vragen door het HvJEU zal hierdoor immers niet op andere wijze plaatsvinden. Daarmee ontbreekt het Privacy First aan voldoende belang bij haar vordering tot het stellen van prejudiciële vragen...

EDPS was nogal kritisch
HvJEU kan best wel eens
niet akkoord gaan
openbaar UBO-register
prejudiciële vragen zijn
dus heel wel mogelijk

Maar... rechter gaat geen
vragen stellen
Want er zijn al vragen
gesteld

PrivacyFirst heeft geen
belang bij het stellen van
vragen...

Wat eraan vooraf ging: PrivacyFirst / Staat inz. UBO-register



hof Den Haag 16 nov. 2021, ECLI:NL:GHDHA:2021:2176

- De Nederlandse wetgever ervoor heeft gekozen om alle door de AMLD4 en 5 opengestelde optionele privacy-waarborgen te implementeren.
- In het bijzonder de adresinformatie is niet openbaar toegankelijk. En dit vormt een zekere drempel voor schadetoebrengend gedrag
- Bovendien kan UBO een zgn. afschermingsverzoek doen en dan moeten zijn openbare gegevens 'onverwijld' worden afgeschermd totdat op dat verzoek onherroepelijk is beslist.
- Voor het verkrijgen van UBO-informatie moet een vergoeding worden betaald
- Het algemene publiek kan niet op naam van de UBO zoeken

De kans dat schade zal optreden moet daarom als gering worden ingeschat.

[O]nvoldoende aannemelijk [wordt] geacht dat voor de UBO's wier belangen Privacy First behartigt, ernstige schade als gevolg van openbaarmaking van de UBO-gegevens dreigt.

Nog minder aannemelijk is dat ernstige schade dreigt als gevolg van louter registratie van die gegevens

En hof is niet verplicht om prejudiciële vragen te stellen. En ziet daartoe ook geen aanleiding



WM & Sovim SA vs. Luxembourg Business Registers (UBO)



HJEU 22 november 2022, C-37/20 en C-601/20,
ECLI:EU:C:2022:912

- openbare toegang tot informatie over ubo's is een **ernstige inmenging** in de in de artikelen 7 en 8 van het Handvest gewaarborgde grondrechten (r.o. 38-44)
- die inmenging is wél **bij wet voorzien** (r.o. 45-49)
- de openbare toegang betreft 'toereikende informatie' en doet **geen afbreuk aan de wezenlijke inhoud** van de in de artikelen 7 en 8 van het Handvest verankerde grondrechten (r.o. 50-54)
- voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering is een **doelstelling van algemeen belang** die zelfs zware inmengingen in deze grondrechten kan rechtvaardigen (r.o. 55-62)
- maar openbare toegang kan weliswaar bijdragen, maar **niet is aangetoond die noodzakelijk is**; en daaraan doet niet af dat lidstaten de toegang kunnen beperken (r.o. 63-88)

ongeldig zijn de artikelen waarin staat dat lidstaten ervoor moeten zorgdragen dat de informatie over ubo's in alle gevallen toegankelijk moeten zijn voor elk lid van de bevolking

TOETSVRAAG 1

Ongeldig zijn, zo blijkt uit de uitspraak van 22 november jl. van het Hof van Justitie, bepalingen en waarin staat dat lidstaten ervoor moeten zorgdragen dat de informatie over ubo's in alle gevallen toegankelijk zijn voor elk lid van de bevolking

A. Dit is juist

B. Dit is onjuist



*II.
nog steeds het gerechtvaardigd
belang*

*VoetbalTV en de KNLTB, de
positieve en negatieve toets*

11

11

verwerkingsgrondslagen

art. 6.1 AVG

- a) ondubbelzinnige toestemming (van de betrokkene)*
- b) noodzakelijk voor de uitvoering van overeenkomst (met de betrokkene)*
- c) noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke plicht (die op de verwerkingsverantwoordelijke rust)*
- d) noodzakelijk om vitale belangen te beschermen*
- e) noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang*
- f) noodzakelijk voor behartiging van gerechtvaardigd belang, tenzij privacybelang van betrokkene prevaleert*

12

12



de zgn. f-grond

De verwerking is rechtmatig indien en voor zover
[..]

(f) de verwerking is **noodzakelijk** voor de
behartiging van de **gerechtvaardigde belangen**
van de verwerkingsverantwoordelijke of van een
derde, behalve wanneer de belangen of de
grondrechten en de fundamentele vrijheden van
de betrokkene die tot bescherming van
persoonsgegevens nopen, **zwaarder** wegen dan
die belangen, met name wanneer de betrokkene
een kind is.



13



De eerste voorwaarde is dat de belangen van de
verwerkingsverantwoordelijke of een derde kwalificeren
als gerechtvaardigd. **Dat houdt in dat die belangen in
(algemene) wetgeving of elders in het recht zijn benoemd
als een rechtsbelang.** Een belang dat ook in rechte
beschermd wordt, dat beschermingswaardig wordt
geacht en dat in beginsel gerespecteerd moet worden en
'afgedwongen' kan worden. De
verwerkingsverantwoordelijke of derde moet zich dus op
een (geschreven of ongeschreven) rechtsregel of
rechtsbeginsel kunnen beroepen

[...]

Wat ook niet als een gerechtvaardigd belang kwalificeert,
is bijvoorbeeld: het enkel dienen van zuiver commerciële
belangen, winstmaximalisatie, het zonder
gerechtvaardigd belang volgen van het gedrag van
werknemers of het (koop)gedrag van (potentiële) klanten,
etc.

**zgn. positieve toets: een
belang is alleen
gerechtvaardigd als dat in
de wet of ergens anders in
het recht als zodanig is
benoemd...!!**

14



De eerste voorwaarde is dat de belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of een derde kwalificeren als gerechtvaardigd. Dat houdt in dat die belangen in (algemene) wetgeving of elders in het recht zijn benoemd als een rechtsbelang. Een belang dat ook in rechte beschermd wordt, dat beschermingswaardig wordt geacht en dat in beginsel gerespecteerd moet worden en 'afgedwongen' kan worden. De verwerkingsverantwoordelijke of derde moet zich dus op een (geschreven of ongeschreven) rechtsregel of rechtsbeginsel kunnen beroepen

[...]

Wat ook niet als een gerechtvaardigd belang kwalificeert, is bijvoorbeeld: het enkel dienen van zuiver commerciële belangen, winstmaximalisatie, **het zonder gerechtvaardigd belang volgen van het gedrag van werknemers of het (koop)gedrag van (potentiële) klanten, etc.**

het te definiëren begrip staat in de definitie...



15



De eerste voorwaarde is dat de belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of een derde kwalificeren als gerechtvaardigd. Dat houdt in dat die belangen in (algemene) wetgeving of elders in het recht zijn benoemd als een rechtsbelang. Een belang dat ook in rechte beschermd wordt, dat beschermingswaardig wordt geacht en dat in beginsel gerespecteerd moet worden en 'afgedwongen' kan worden. De verwerkingsverantwoordelijke of derde moet zich dus op een (geschreven of ongeschreven) rechtsregel of rechtsbeginsel kunnen beroepen

[...]

Wat ook niet als een gerechtvaardigd belang kwalificeert, is bijvoorbeeld: **het enkel dienen van zuiver commerciële belangen, winstmaximalisatie, het zonder gerechtvaardigd belang volgen van het gedrag van werknemers of het (koop)gedrag van (potentiële) klanten, etc.**



16



AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS

Normuitleg grondslag 'gerechtvaardigd belang'

Inleiding
Een verwerking van persoonsgegevens is altijd een inbrenging op het fundamentele recht op bescherming van persoonsgegevens. Daardoor is iedere verwerking in beginsel onrechtmatig. Maar de verwerking van persoonsgegevens is in veel gevallen noodzakelijk. Daarom heeft de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) een juridische basis om toch persoonsgegevens te mogen verwerken. Deze basis bestaat uit zes grondslagen.

Kan een verwerking verantwoordelijke zich baseren op minimaal een van deze zes grondslagen? Dan is de verwerking toch rechtmatig (als het om 'gewone' persoonsgegevens gaat, dus geen bijzondere of strafrechtelijke persoonsgegevens – daarvoor gelden extra strenge regels).

Afweging door wetgever
Omrijwelijke beperkingen van of inbrengingen op het fundamentele recht op bescherming van persoonsgegevens moeten wettelijk worden geregeld. Daar moet het recht in vooruit. In wetgeving die voldoende duidelijk en nauwkeurig is en waarvan de toepassing voldoende voorspelbaar is. Maar ook voor voldoende duidelijk en nauwkeurig is en waarvan de toepassing voldoende voorspelbaar is. Maar ook voor voldoende duidelijk en nauwkeurig is en waarvan de toepassing voldoende voorspelbaar is.

Vaak zal dat gebeuren in algemene en specifieke wetgeving. Wetgeving die als het ware rechtzeker verwerkingen mogelijk en noodzakelijk maakt. En waarin de wetgever zelf algemene belangen en verwerkingen mogelijk en noodzakelijk maakt. En waarin de wetgever zelf algemene belangen en verwerkingen mogelijk en noodzakelijk maakt.

Afweging door verwerkingsverantwoordelijke
Er kunnen zich daarnaast concrete situaties voordoen waarin een verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens wil verwerken, maar zich niet kan baseren op de grondslagen a t/m e uit artikel 6, eerste lid, van de AVG. Dus de betrokkene wil geen toestemming geven of toestemming vragen is niet logisch, er is geen sprake van een contract, er zijn geen vitale belangen van de betrokkene aan een wettelijke verplichting en ook verwerkingsverantwoordelijke of een derde hoeft niet te voldoen aan een wettelijke verplichting en ook niet een taak van algemeen belang te vervullen of openbaar gezag uit te oefenen.

Situaties waarin de verwerkingsverantwoordelijke van mening is dat hij of een derde zich – net als de betrokkene – kan baseren op belangen die door het recht eveneens geprojecteerd en beschermd worden. En waarin hij vindt dat het noodzakelijk is om persoonsgegevens te verwerken om die belangen adequaat te kunnen behartigen.

In deze situaties is er dus ook een botsing van rechtbelangen, namelijk het grondrecht van de betrokkene tegen het (grond)recht van de verwerkingsverantwoordelijke of derde.

Privacytoezichthouder neemt heel opmerkelijk afstand van marktwerking

'Toezichthouder gaat te ver met uitleg privacywet'

Kritiek juristen op Autoriteit Persoonsgegevens

De normuitleg van onze eigen toezichthouder leidt er daarmee toe dat de regels in Nederland anders worden toegepast dan in andere lidstaten. Dat is in strijd met de doelstelling van de Europese Unie om te komen tot een eenvormig, geharmoniseerd kader van privacyregels.

De normuitleg zet daarmee Nederlandse ondernemingen op achterstand ten opzichte van ondernemingen in andere lidstaten. En dat moet anders.

Ten slotte, last but not least, zijn er meer principiële bedenkingen. De normuitleg van de Autoriteit Persoonsgegevens past in een trend waarbij nadrukkelijk en radicaal afstand wordt genomen van marktwerking. Uiteraard valt daarover van alles te zeggen. De vraag is echter of het aan een objectieve en onafhankelijke privacytoezichthouder is stelling te nemen in dat in wezen politieke debat. Wij denken van niet.

17

BEKIJK DE MOOIESTE MOMENTEN VAN JOUW AMATEURCLUB BIJ VOETBALTV

NOS Nieuws - Sport - Live - Uitzendingen

Streamingsdienst amateurvoetbal VoetbalTV is failliet

VoetbalTV is deze week failliet verklaard. Sinds de oprichting in 2018 was er al controverse over de streamingsdienst van amateurvoetbal. Volgens de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) werd de privacy van spelers geschonden, omdat VoetbalTV op 150 speelvelden camera's had geplaatst en geen individuele toestemming vroeg aan spelers.

Deze zomer legde AP het initiatief van voetbalbond KNVB en Talpa Network al een strafmaatregel op, waardoor twee weken geleden - de week dat het amateurvoetbal weer begon - alle opnames werden stilgelegd. Nu blijkt dat VoetbalTV eerder deze week faillissement heeft aangevraagd. Door corona en de voortdurende botsingen met AP was het volgens VoetbalTV al langer lastig om inkomsten te genereren.

Autoriteit Persoonsgegevens
Postbus 90001, 2500 LB Den Haag
Telefoon: 070 300 1234
E-mail: info@autoriteit-persoonsgegevens.nl

De Autoriteit Persoonsgegevens heeft beslissing over VoetbalTV en heeft afgeleid dat de privacy van spelers is geschonden.

Bevestigd.
Autoriteit Persoonsgegevens

In 2018 heeft VoetbalTV

Blijft de Autoriteit Persoonsgegevens

Anna Berles
@annab.ou

Mijn Woo-verzoek is ingewilligd en het VoetbalTV besluit van de @toezicht_AP wordt openbaar. Er komt zelfs een nette disclaimer bij over de uitspraken bij Rb. en RvS

Floor @floortje - Aug 31
Replying to @annab.ou and @toezicht_AP
Ik vraag me af volgens welke redenering dit niet onder de beleidsregels openbaarmaking proactiefopenbaar is gemaakt maar wel reactief na een woo-verzoek.

QR code

18



AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Boete voor tennisbond vanwege verkoop van persoonsgegevens

Nieuwsbericht / 3 maart 2020

Categorie: Direct marketing

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) legt tennisbond KNLTB een boete op van 525.000 euro voor het verkopen van persoonsgegevens. De KNLTB heeft in 2018 onrechtmatig tegen betaling persoonsgegevens van een paar honderdduizend van zijn leden verstrekt aan twee sponsors.

De Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (KNLTB) verstrekke de sponsors persoonsgegevens zoals naam, geslacht en adres, zodat zij een selectie van KNLTB-leden konden benaderen met tennisgerelateerde en andere aanbiedingen. De ene sponsor ontving persoonsgegevens van 50.000, de andere van meer dan 300.000 leden. Die sponsors benaderden een deel van die KNLTB-leden per post of telefoon.

19

VoetbalTV

*Opinion 06/2014 on legitimate
interests, april 2014*

*Rigas, Volker und Markus
Schecke en Eifert, en Ryneš,
Promusicae*

AG Bobek in FashionID

*Rb Mid.NLD 23 november 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:5111
16. Gelet op de hiervoor aangehaalde Europese rechtspraak,
conclusies van de advocaat-generaal en de opinie van de
WP29, onderschrijft de rechtbank het standpunt van eiseres
dat de vraag of een verwerker van persoonsgegevens een
gerechtvaardigd belang heeft, aan de hand van een
negatieve toets moet worden beoordeeld. Deze toets komt
erop neer dat de verwerker geen belang mag nastreven dat
in strijd is met de wet.*

20



VoetbalTV

ABRvS 27 juli 2022, ECLI:NL:RVS:2022:2173

8. Met de rechtbank wordt geoordeeld dat in dit geval, gelet op de door VoetbalTV genoemde andere belangen, die niet van commerciële aard zijn, geen sprake is van een louter commercieel belang. De vraag of een uitsluitend commercieel belang op zichzelf een gerechtvaardigd belang in de zin van artikel 6, eerste lid, aanhef en onder f, van de AVG kan zijn, hoeft daarom niet te worden beantwoord.



Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. bevestigt de aangevallen uitspraak;

II. veroordeelt de Autoriteit Persoonsgegevens tot vergoeding van bij VoetbalTV B.V. in verband met de behandeling van het hoger beroep opgekomen proceskosten ...

21

KNLTB

Rb A'dam 22 september 2022, ECLI:NL:RBAMS:2022:5565

6. De rechtbank vindt zich daarom genooddaakt om de volgende prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie te stellen:

- Hoe dient de rechtbank de term 'gerechtvaardigd belang' uit te leggen?
- Dient die term te worden uitgelegd zoals verweerder dat uitlegt? Zijn dat uitsluitend tot de wet behorende, wet zijnd, in een wet vastgestelde belangen? Of;
- Kan elk belang een gerechtvaardigd belang zijn, mits dat belang niet in strijd is met de wet? Meer specifiek gesteld: is een zuiver commercieel belang en het belang zoals hier aan orde, het verstrekken van persoonsgegevens tegen betaling zonder toestemming van de betreffende persoon, onder omstandigheden aan te merken als een gerechtvaardigd belang? Zo ja, welke omstandigheden bepalen of een zuiver commercieel belang een gerechtvaardigd belang is?

Art. 8 Handvest: recht op bescherming persoonsgegevens

AP: iedere gegevensverwerking is een inbreuk: 'natuurlijke personen dienen controle over hun eigen persoonsgegevens te hebben' (overw. 7 Avg)

inbreuk bij wet, duidelijk en nauwkeurig, en voorspelbaar overeenkomstig rechtspraak HvJEU en EHRM (overw. 41 Avg)

gerechtvaardigd belang moet 'op zijn minst doelstellingen van algemeen belang raken die worden erkend in de EU of nodig zijn om rechten en vrijheden van anderen erkennen' (r.o. 3.3 uitspraak)

zgn. positieve toets

negatieve toets



22



Bescherm de Autoriteit Persoonsgegevens privacy, of verstoort ze de vrije markt?

Persoonsgegevens De Nederlandse Autoriteit Persoonsgegevens neemt in de EU een aparte positie in als het gaat om wat bedrijven mogen met persoonsgegevens. Volgens juristen verstoort AP het vrije ondernemerschap. Is dat zo?

Winst geen rechtvaardig belang

In dit document schrijft de AP dat „het enkel dienen van zuiver commerciële belangen“ niet kan worden gekwalificeerd als een gerechtvaardigd belang. Op basis van dit standpunt komt de toezichthouder later in de maand tot de boete voor VoetbalTV. Het winsttoegmerk van de streamingdienst vormt volgens de AP geen rechtvaardiging voor het uitzenden van beelden van spelers en fans zonder dat zij daar individueel toestemming voor geven.

Onder juristen leidt dit standpunt al direct tot kritiek. Promovendus Rob van Eijk en hoogleraar recht en informatiemaatschappij Gerrit-Jan Zwenne van de Universiteit Leiden schrijven in een opiniestuk in *Het Financieel Dagblad* dat de toezichthouder hiermee ingaat tegen jurisprudentie van de hoogste Europese rechters. Ook zij sluiten een winsttoegmerk niet uit als een gerechtvaardigd belang. Bovendien zou de AP politiek bedrijven. „De normuitvoering van de Autoriteit Persoonsgegevens past in een trend waarbij nadrukkelijk en radicaal afstand wordt genomen van marktwerking. (...) De vraag is of het aan een objectieve en onafhankelijke privacytoezichthouder is om oordelen te nemen in dat in wezen politieke debat. Wij denken van niet“, schrijven van Eijk en Zwenne.

Enkele maanden later voelde de Europese Commissie zich geroepen zich ook met de zaak te bemoeien. Het gaat om de functioneren van de interne markt in de EU zou in het gedrang zijn. In een brief aan voorzitter Aleid Wolfen van de AP - die NRC recent in handen kreeg - waarschuwt Brussel dat de Nederlandse toezichthouder met zijn strikte interpretatie van privacywet AVG het vrije ondernemerschap belemmert.

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE-GENERAL JUSTICE AND CONSUMERS
Directorate C: Fundamental Rights and Rule of Law
The Director

Brussels, 06/05/2020
JVS/CL/00000000

Mr. Aleid Wolfen
Autoriteit Persoonsgegevens
Postbus 93374
2509 AP Den Haag/The Hague
The Netherlands

Dear Mr Wolfen,

The Commission's recitals of the GDPR also set out examples of interests that may be regarded as a 'legitimate' interest. More specifically, the recital stipulates that processing of personal data for *direct marketing purposes* may be regarded as carried out for a legitimate purpose. The recitals of EU law constitute an integral part of the legal act and set out the reasons for the contents of the act (i.e. the articles) of an act. They also reflect the intentions of the EU legislators.

Therefore, it is difficult to reconcile the strict interpretation of the Dutch DPA of what can constitute a legitimate interest with the intended effect that the EU legislators wanted to attribute to Article 6(1)(f) GDPR. It should also be borne in mind that the fact that a pure commercial interest is 'legitimate' does not entail that the data controller can immediately rely on Article 6(1)(f) GDPR. In fact, this will depend on the outcome of the second and third leg of the three-part test

b. The second and the third leg of the test: The Google Spain and Fashion ID cases

Concerning the second and the third leg of the test, we would like to draw attention to the case law of the CJEU. The CJEU has on a number of occasions established that the legitimate interest ground foresees a concrete balancing of the interests of the data subject, on the one hand, and the fundamental rights and freedoms of the controller, on the other. The fact that the Dutch DPA generally and categorically excludes the legitimate interest ground amounts to the fact that the data controller can immediately rely on Article 6(1)(f) GDPR.

23

Mag u persoonsgegevens verwerken?

Elke keer als u persoonsgegevens verwerkt, is dat een inbreuk op de privacy van de mensen over wie het gaat. Daarom mag u alleen persoonsgegevens verwerken als het echt niet anders kan. Dus: als u zonder deze gegevens uw doel niet kunt bereiken.

Grondslagen uit de AVG

Dat betekent dat u een goede reden moet hebben om persoonsgegevens te verwerken. In de privacywet, de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), staan 6 redenen genoemd.

De juridische naam voor die redenen is grondslagen. U heeft dus een grondslag nodig om persoonsgegevens te mogen verwerken.

Grondslag zelf bepalen

Let op: u moet zelf beoordelen welke grondslag voor u van toepassing is. Dat is uw eigen verantwoordelijkheid. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) kan u hierover geen advies geven. U bepaalt de grondslag voordat u begint met gegevens te verwerken.

De 6 grondslagen

In de AVG staan de volgende 6 grondslagen voor het verwerken van persoonsgegevens:

1. U heeft toestemming van de persoon om wie het gaat.
2. Het is noodzakelijk om gegevens te verwerken om een overeenkomst uit te voeren.
3. Het is noodzakelijk om gegevens te verwerken omdat u dit wettelijk verplicht bent.
4. Het is noodzakelijk om gegevens te verwerken om vitale belangen te beschermen.
5. Het is noodzakelijk om gegevens te verwerken om een taak van algemeen belang of openbaar gezag uit te oefenen.
6. Het is noodzakelijk om gegevens te verwerken om uw gerechtvaardigde belang te behartigen.

Vragen over de grondslag gerechtvaardigd belang

Hoe toetst u of u zich mag baseren op de grondslag gerechtvaardigd belang?

Om uw verwerking te mogen baseren op de grondslag 'noodzakelijk voor de behartiging van een gerechtvaardigd belang', moet u aan 3 voorwaarden voldoen. Hierna toetst u of uw recht om persoonsgegevens te verwerken - omdat u een gerechtvaardigd belang heeft om dit te doen - zwaarder weegt dan het recht op privacy van de betrokkenen. Dat zijn de mensen van wie u gegevens verwerkt.

Voorwaarden grondslag gerechtvaardigd belang

De 3 voorwaarden zijn:

- 1. U heeft daadwerkelijk een gerechtvaardigd belang. Niet elk belang kwalificeert als een gerechtvaardigd belang.
- 2. De verwerking is noodzakelijk om dit belang te behartigen.
- 3. U heeft een afweging gemaakt tussen uw belangen en die van de betrokkenen.

Voorwaarde 1: gerechtvaardigd belang

Uw belang is daadwerkelijk een gerechtvaardigd belang als het ergens in het recht is opgenomen. En wordt erkend en beschermd. Dat mag ook in een ongeschreven rechtsregel of rechtsbeginsel zijn.

Als het maar gaat om een belang waarvan we in de maatschappij hebben gevonden dat het door het recht beschermd moet worden. Voor voorbeelden van gerechtvaardigde belangen, zie: **Wat zijn voorbeelden van gerechtvaardigde belangen?**

Let op: wat niet kwalificeert als gerechtvaardigd belang, is bijvoorbeeld:

- een puur commercieel belang;
- winstmaximalisatie;
- het gedrag van werknemers volgen zonder legitieme reden;
- het (koop)gedrag van (potentiële) klanten volgen zonder legitieme reden.

<https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/algemene-informatie-avg/mag-u-persoonsgegevens-verwerken#hoe-toetst-u-of-u-zich-mag-baseren-op-de-grondslag-gerechtvaardigd-belang-7531>

geraadpleegd 1 december 2022...

24



(35) Persoonsgegevens over gezondheid dienen alle gegevens te omvatten die **betrekking hebben op de gezondheidstoestand** van een betrokkene en die informatie geven over de lichamelijke of geestelijke gezondheidstoestand van de betrokkene **in het verleden, het heden en de toekomst.** [...]

Artikel 9.

Verwerking van bijzonder categorieën van persoonsgegevens

1. Verwerking van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, **politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen**, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of gegevens over **gezondheid**, of **gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid** zijn verboden

III.

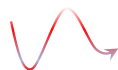
wat zijn (geen) bijzondere gegevens?

**glas bier? uw lengte, gewicht? leeftijd
of geboortedatum? huwelijks staat?**

25

25

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija



hoge commissie voor de voorkoming van
belangenconflicten in de openbare dienst



HJEU 1 augustus 2022,
C-184/20,
ECLI:EU:C:2022:601



Feiten

in een openbaar register worden
gegevens van ambtenaren **én hun
echtgenoten** of partners vastgelegd

Rechtsvraag

is er sprake van bijzondere gegevens
als het gaat om gegevens die
indirect seksuele gerichtheid
(politieke opvattingen etc.) van
iemand kunnen onthullen..?

Uitgangspunt

ruime uitleg van het begrip «bijzondere gegevens»

- vanwege contextuele analyse van het begrip «gezondheidsgegevens» (art. 4(15) Avg)
- door richtlijn (overw. 10) en verordening (overw. 4 en 10) beoogd hoog beschermingsniveau

Antwoord: ja

128 [...] [D]e publicatie van persoonsgegevens die indirect de seksuele gerichtheid van een natuurlijke persoon kunnen onthullen [...] [vormt] een verwerking van bijzonder categorieën van persoonsgegevens

26

26



Meta vs Bundeskartellamt

AG Rantos 20 September
2022, C-252/21,
ECLI:EU:C:2022:704



Feiten

Meta neemt via Facebook-cookies en social plugins (e.d.) kennis van gebruik van 'flirting-apps, datingsites voor homoseksuelen, website voor politieke partij, [en] gezondheids-gerelateerde websites'

Rechtsvragen

is er sprake van verwerking van **bijzondere** gegevens..?

En maakt het uit of Meta de **bedoeling** heeft bijzondere gegevens af te leiden uit de verkregen gegevens?

En maakt het uit of Meta haar gebruikers 'waarheidsgetrouw' categoriseert?

Antwoorden

Ja, ook dit betreft verwerking van bijzondere gegevens.

Neen, dat maakt niet uit, want...

"[h]et doorslaggevende element [...] is het feit dat de verwerkte gegevens het mogelijk maken om de gebruiker te profileren aan de hand van een van de in [art. 9.1 Avg] opgesomde categorieën van gevoelige persoonsgegevens" (nr. 38)

Neen, ook dat maakt niet uit, **want**

"[w]aar het om gaat is de mogelijkheid dat een dergelijke categorisering een aanzienlijk risico voor de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene inhoudt.(nr. 40)

Bodil Lindqvist

HJEU 6 November 2003,
C-101/01,
ECLI:EU:C:2003:596



Feiten

Bodil knutselt een website en vermeldt daarop dat "een van haar collega's haar voet had bezeerd en met gedeeltelijk ziekteverlof was"

Rechtsvraag

Is de mededeling op een homepage, dat een bij name genoemde collega **haar voet heeft bezeerd** en met gedeeltelijk ziekteverlof is, een persoonsgegeven over de gezondheid?

Antwoord

Ja. "Gelet op het doel van de richtlijn, moet aan de uitdrukking «gegevens die de gezondheid betreffen»[...] **een ruime uitlegging** worden gegeven, zodat informatie over alle — zowel fysieke als psychische — aspecten van iemands gezondheid daaronder valt.

[D]e vermelding van het feit dat iemand zijn voet heeft bezeerd en met gedeeltelijk ziekteverlof is, een persoonsgegeven betreffende de gezondheid" (nrs. 50-52)



nationale wetgever

Kamerstukken II
2017/18, 34851, nr.
3, p. 40



Een persoonsgegeven is niet alleen bijzonder wanneer het direct het desbetreffende bijzondere onderwerp onthult. Ook gegevens die indirect dergelijke informatie onthullen, worden aangemerkt als bijzondere categorieën van persoonsgegevens.

Tot de bijzondere categorieën van persoonsgegevens moeten dus niet alleen gegevens worden gerekend die direct betrekking hebben op bijvoorbeeld het lidmaatschap van een vakbond als zodanig, maar ook gegevens waaruit iemands vakbondslidmaatschap indirect valt af te leiden. De administratie van een vakbond, met daarin namen en adressen van de leden, is daarvan een voorbeeld.

Noodzakelijk is wel dat er een rechtstreeks verband is. Gegevens die hooguit een indicatie geven dat het om een gevoelig kenmerk zou kunnen gaan, vallen buiten de reikwijdte van de bijzondere regeling voor gevoelige gegevens.



Idem: Kamerstukken II
1997/98, 25892, mr. 3, p. 100

in de Tweede Kamer...

Kamerstukken II
2098/99, 25892, nr.
8, p. 6



Mevrouw Halsema (GroenLinks): De minister is niet ingegaan op mijn vraag naar de precieze bedoeling van "het seksuele leven". Gaat het hierbij alleen om seksuele geaardheid of om meer, bijvoorbeeld promiscuïteit?

Minister Korthals: Promiscuïteit, of de vraag of mensen regelmatig naar de Wallen gaan, vallen onder het seksuele leven. Dit is dus niet hetzelfde als seksuele geaardheid.



AP over een glas bier

Rapport definitieve
bevindingen november
2015 (Uniper)

[H]et feit dat iemand onder invloed is [zegt] iets over de gezondheid van die persoon op dat moment, ongeacht de context, **namelijk dat deze persoon op dat moment zowel geestelijk als lichamelijk niet goed functioneert** (het evenwichtsgevoel en beoordelingsvermogen is verslechterd, er is sprake van tunnelzicht, etc). **Dit betekent niet perse dat deze persoon ziek is, maar zegt wel iets over zijn huidige geestelijke en lichamelijke gezondheid.**

**dus niet één glas bier
maar wel drie of meer..(?)**



31

toezichthouders in Spanje en Denemarken over Grindr

AEPD 17 January 2022

Datatilsynet (Denmark)
21 September 2021

Grindr did not process any special categories of personal data [...] because it does not directly collect information regarding a person's sexual orientation, and that the platform does not even have a field to specify this information on a user's profile. [...]

AEPD accepted that Grindr's denial that use of the application would reveal any specific sexual orientation due to the fact that the platform is open to all sexual orientations and gender identities, and in Grindr's own words, including heterosexuals "out of curiosity or to find a broader expression of self or to interact with other users".

Datatilsynet held that processing information about a data subject's sex life or sexual orientation involved the processing of special categories of personal data, regardless of whether the data subject explicitly revealed their sexual orientation.

Additionally, the DPA highlighted the company's role as a controller for any personal data revealed in a data subject's "biography" on the website. Datatilsynet also emphasized that the company's privacy policy mentioned processing of personal data regarding sexual orientation. Datatilsynet therefore concluded that the controller processed special categories of personal data.



32



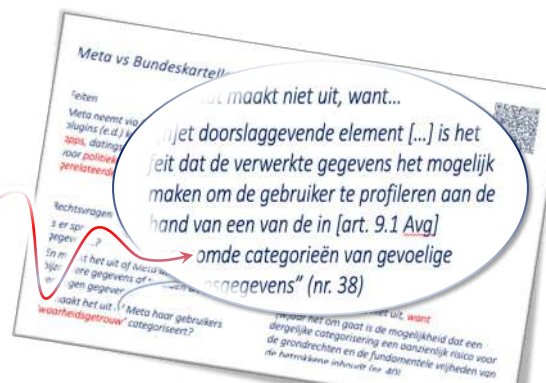
EDPB over videocameratoezicht

EDPB Richtsnoeren
3/2019 29 januari
2020



62. Videobewakingssystemen verzamelen meestal enorme hoeveelheden persoonsgegevens die informatie van zeer persoonlijke aard aan het licht kunnen brengen, inclusief bijzondere categorieën van persoonsgegevens. Daarbij kan uit schijnbaar insignificante gegevens die oorspronkelijk met videocamera's werden verzameld, informatie worden afgeleid waarmee een ander doel wordt nagestreefd (bv. om een beeld te krijgen van iemands gewoonten).

Videobewaking wordt echter niet altijd als verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens aangemerkt. Als de videobeelden echter worden verwerkt om daaruit bijzondere categorieën gegevens af te leiden, is artikel 9 van toepassing.



33

De verwerking van foto's mag onder de verordening niet systematisch worden beschouwd als verwerking van bijzondere persoonsgegevens, maar is dit context afhankelijk.

Foto's kunnen alleen onder de definitie van biometrische gegevens vallen wanneer zij worden verwerkt met behulp van bepaalde technische middelen die de unieke identificatie of authenticatie van een natuurlijke persoon mogelijk maken (overw. 51).



34



het evidentie criterium van AP...(?)

[Er] is er veel wetgeving waarvan evident is dat de uitvoering ervan verwerking van bijzondere persoonsgegevens of gegevens van strafrechtelijke aard meebrengt. In die gevallen is ook evident dat bij vaststelling van de wet het bijzondere of strafrechtelijke karakter van de betrokken persoonsgegevens is meegewogen. Ook zonder expliciete vermelding van de bijzondere of strafrechtelijke aard van de gegevens biedt de wet dan een AVG bestendige grondslag voor verwerking daarvan.



35



36



TOETSVRAAG 2

In de VoetbalTV zaak oordeelde de Afdeling dat de vraag of een uitsluitend commercieel belang op zichzelf een gerechtvaardigd belang in de zin van artikel 6, eerste lid, aanhef en onder f, van de AVG kan zijn, niet behoefde te worden beantwoord.

A. Dit is juist

B. Dit is onjuist

37

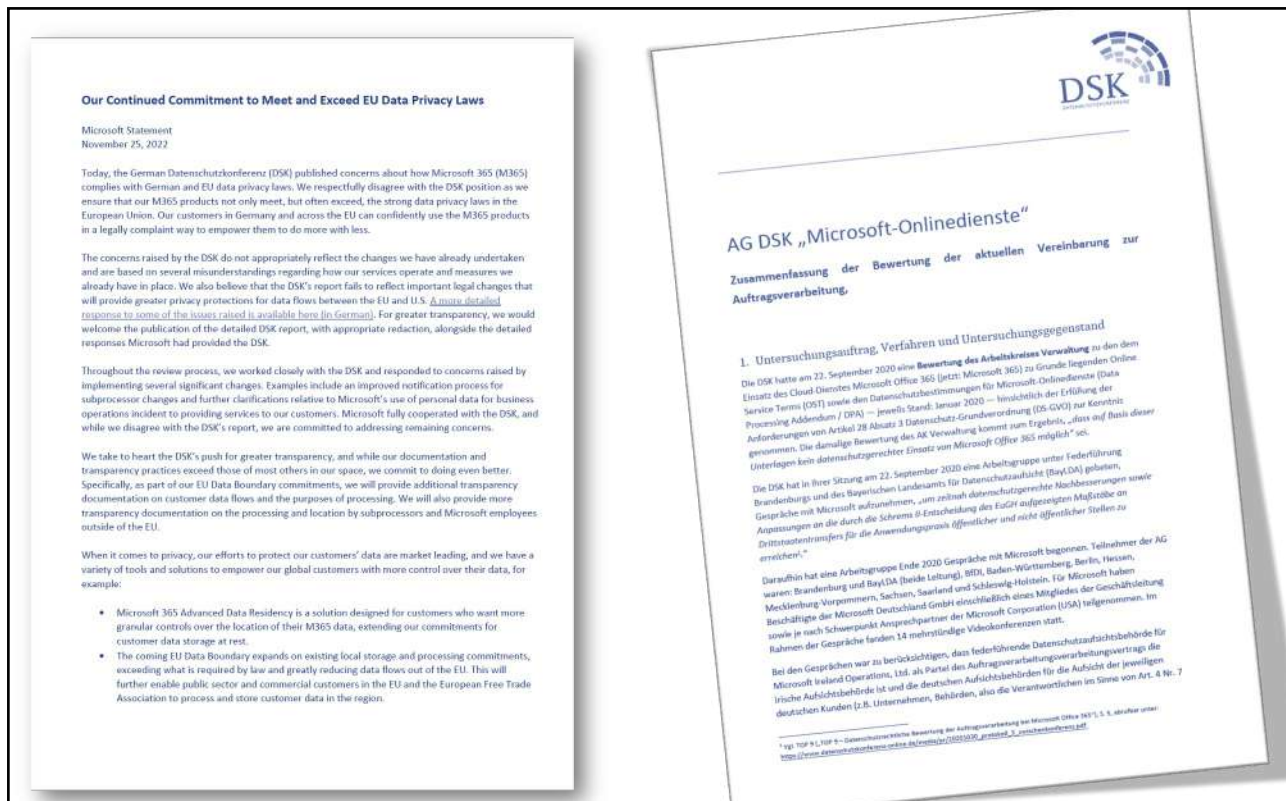
37

IV.
*Internationale gegevensdoorgifte
en Privacy Shield 2.0*

it's deja vu all over again

38

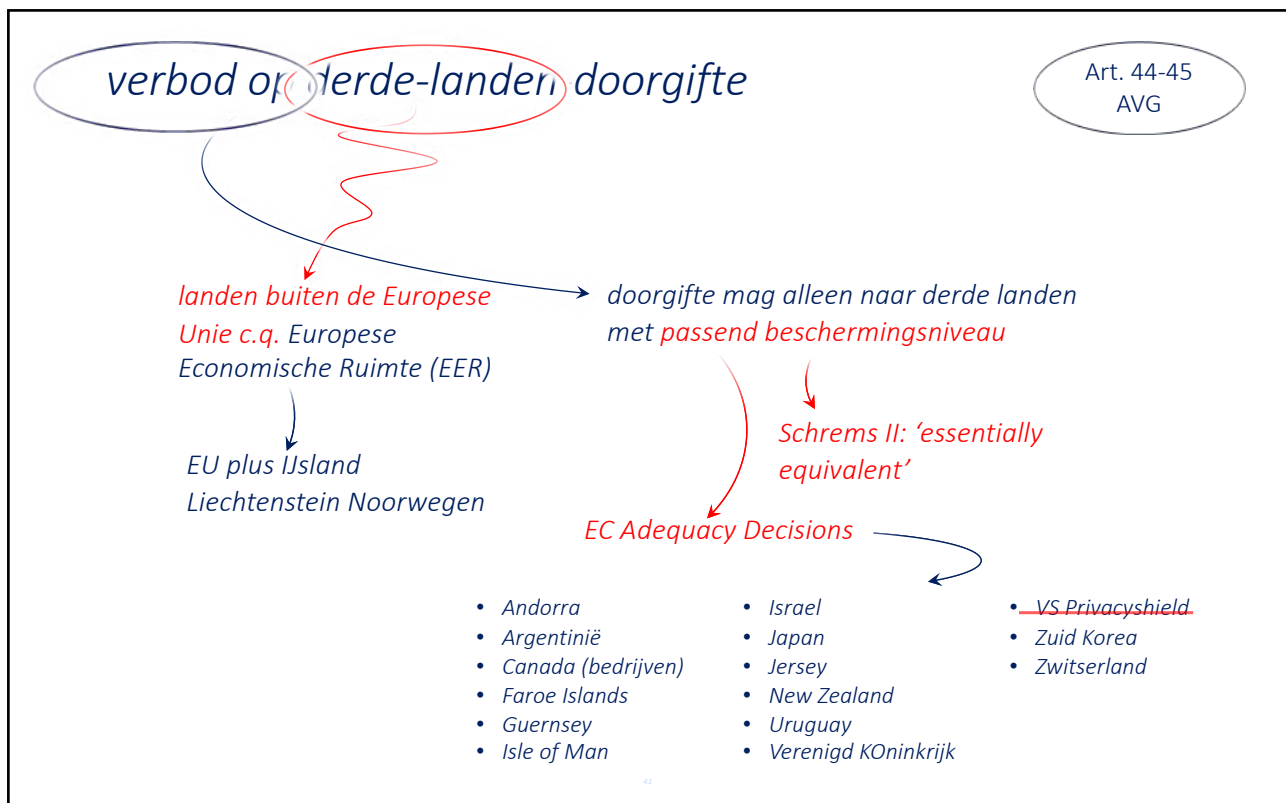
38



39



40



41



42



‘aanvullende waarborgen’

→ bij SCC's

HJEU 16 juli 2020 C-311/18
ECLI:EU:C:2020:559
(Schrems II)



134 [...] Het staat derhalve bovenal aan die verwerkingsverantwoordelijke of aan zijn verwerker om van geval tot geval en eventueel in samenwerking met de ontvanger van de doorgifte **na te gaan** of het recht van het derde land van bestemming vanuit het oogpunt van het Unierecht zijn doorgegeven op basis van een **passende bescherming** waarborgt voor persoonsgegevens die standaardbepalingen inzake gegevensbescherming, en om zo nodig **aanvullende waarborgen** te bieden naast de door die bepalingen geboden waarborgen.



43

‘aanvullende waarborgen’

- inventariseer derdelanden-doorgiftes
- inventariseer doorgifte-instrumenten (adequacy-decisions, SCC's etc.)
- **beoordeel of 'het recht en/of geldende praktijken in het derde land' elementen bevat die afbreuk doen aan de waarborgen in het te gebruiken doorgifte-instrument**
- bepaal en stel aanvullende maatregelen vast
- neem eventuele formele procedurele stappen i.v.m. toepassen van aanvullende maatregel
- evalueer periodiek

??



44



'aanvullende waarborgen'

- inventariseer derdelanden-doorgiftes
 - inventariseer doorgifte-instrumenten (adequacy-decisions, SCC's etc.)
 - beoordeel of 'het recht en/of geldende praktijken' elementen bevat die afbreuk doen aan waarborgen
 - bepaal en stel **aanvullende maatregelen** vast
 - neem eventuele formele procedurele stappen i.v.m. toepassen van aanvullende maatregel
 - evalueer periodiek
- encryptie waarbij sleutels in de EU blijven
 - pseudonimisering waarbij aanvullende gegevens in de EU blijven
 - doorgifte aan beschermde ontvanger, bijv. arts, advocaat
 - zgn. gesplitste verwerking

??

45

'aanvullende waarborgen'

- inventariseer derdelanden-doorgiftes
 - inventariseer doorgifte-instrumenten (adequacy-decisions, SCC's etc.)
 - beoordeel of 'het recht en/of gelden praktijken' elementen bevat die afbreuk doen aan waarborgen
 - bepaal en stel aanvullende maatregelen vast
 - neem eventuele **formele procedurele stappen** i.v.m. toepassen van aanvullende maatregel
 - evalueer periodiek
- encryptie waarbij sleutels in de EU blijven
 - pseudonimisering waarbij aanvullende gegevens in de EU blijven
 - doorgifte aan beschermde ontvanger, bijv. arts
 - zgn. gesplitste verwerking

bijv. goedkeuring BCR's

46



The slide contains three main elements:

- Fact Sheet:** Titled "FACT SHEET: President Biden Signs Executive Order to Implement the European Union-U.S. Data Privacy Framework". It includes the date "OCTOBER 07, 2022" and a brief description of the executive order.
- Politico Article:** Titled "Biden executive order gives US power to determine if EU surveillance goes too far". A red box highlights the title, and a red wavy arrow points from the text "subject to review and ratification by the European Commission, which could take up to six months" to the article.
- NRC Interview:** Titled "Toezichthouder geheime diensten stopt ermee wegens nieuwe inlichtingenwet: 'Ze willen gewoon minder pottenkijkers'". It features a photo of Bert Hubert and a quote from him.

A small blue icon with a white double-headed arrow is located in the bottom left corner of the slide.

47

TOETSVRAAG 3

De EDPB verlangt dat een zgn. gegevensexporteur beoordeelt of 'het recht en/of gelden praktijken' van het derdeland elementen bevat die afbreuk doen aan de waarborgen het te gebruiken doorgifte instrument

- A. Dit is juist
- B. Dit is onjuist

48



V. debat

*over de betekenis van de Avg en
de rol van de toezichthouder*

49

49

een ongevraagd advies van de RvS

Aparte bespreking verdienen de onafhankelijke toezichthouders die (mede) gebaseerd zijn op het EU-recht ('regulators'). Hiervoor is gesignaleerd dat zij vanwege verdergaande Europese regulering en de daaruit voortvloeiende institutionele inbedding aan de nationale staatsrechtelijke verantwoordingsstructuren dreigen te worden onttrokken, terwijl tegelijkertijd onvoldoende duidelijk is welke Europese en/of nationale publieke verantwoordingsmechanismen daarvoor in de plaats zijn gekomen. De politieke verantwoordelijkheid is hier zoekgeraakt. Het is opmerkelijk dat tijdens de voorbereiding van Europese wetgeving bij regering en parlement daarvoor niet of nauwelijks aandacht bestaat.

wie controleert de toezichthouder?

RvS 15 juni 2020 Ongevraagd advies over Ministeriële verantwoordelijkheid



50

50



Prins over AP



Sowieso is het [...] problematisch dat de AP nagenoeg **zonder enige serieuze controle of reflectie** standpunten uitdraagt die zich soms maar moeizaam verhouden met wat rechters of wetgever daarover hebben gezegd. Slechts spaarzaam kunnen deze standpunten door de rechter worden gecorrigeerd.



51

Wolfsen reageert

KPMG 2020: Waar AP nu staat opbrek met een solide (meerjarig terugkijkende) datapositie. [...] Het onderzoek steunt – bij het ontbreken van een kostprijsmodel en betrouwbare tijdsregistratie – op onze analyse en ons begrip van de inschatting van AP van de benodigde capaciteit in 2023 aan de hand van normtijden op activiteiten en volumes



De ook door Prins genoemde bedenkingen van meer organisatorische en praktische aard zullen we hier verder onbesproken laten. Die zijn namelijk grotendeels gebaseerd op inmiddels verouderde informatie, gissingen die onjuist zijn, hearsay en onbekendheid met het feit dat ook de AP in 2023 – vijf jaar na 2018 – keurig volgens het wettelijke schema aan de beurt is voor de ZBO-evaluatie. Wat overigens onverlet laat dat de AP met betrekking tot het nieuwe en brede takenpakket en als (vanaf 2019) zelfstandig rechtspersoon **nog een relatief jonge organisatie is waar professioneel en met betrekking tot de interne bedrijfsvoering zeker nog de nodige stappen kunnen worden gezet**. Dat gaan we hier natuurlijk niet relativiseren.



52



Wolfsen reageert

Geruystellend zal zijn dat de AP bij de uitleg van burgers beschermende wetgeving steeds de democratische en rechtsstatelijke invalshoek kiest dat de inhoud/scope/reikwijdte van grondrechten altijd 'ruim' en op de meest vrijheidslievende wijze dient te worden uitgelegd – in dubio pro libertate – en dat bij de uitleg van beperkingen eveneens altijd dient te worden gekozen voor de voor burgers meest gunstige uitleg.

de toezichthouder weet
wat goed voor u is..!
daar kunt (of moet) u op
vertrouwen





de 'kernzin' in de Avg

brief van Wolfsen d.d.
31 augustus 2020 in
reactie op EC



- VPR-jaarcongres 18 mei 2022
- Hans Franken Lezing 20 mei 2022
- Symposium Open Universiteit 22 september 2022

Overw. 7

Ik zeg geef mij uw telefoon en ik zeg u wie u bent.
En daarom. Omdat het hele maatschappelijk leven
digitaliseert. Daarom is in het Handvest dat nieuwe
zelfstandige grondrecht op bescherming van je
persoonsgegevens opgenomen als een zelfstandig
en nieuw grondrecht, een constitutioneel
grondrecht vanaf 1 december 2009 feitelijk in
werking getreden.

En de AVG is daar een uitwerking van. En de
kernzin, ik ga niet de AVG verder citeren, maar de
kernzin in de AVG is, in het Engels is het vaak

krachtiger: 'Natural persons should have control of
their own personal data'. Period.

Overw. 4

The right to the protection of personal data is **not an absolute right**; it must be considered in relation to its function in society and be **balanced against other fundamental rights**, in accordance with the principle of proportionality.

Google/CNIL nr. 60
GE/CNIL nr. 57



55

de 'kernzin' in de Avg

AG Campos Sánchez-
Bordona 6 oktober 2022,
C-300/21
ECLI:EU:C:2022:756



Ik zeg geef mij uw telefoon en ik zeg u wie u bent.
En daarom. Omdat het hele maatschappelijk leven
digitaliseert. Daarom is in het Handvest dat nieuwe
zelfstandige grondrecht op bescherming van je
persoonsgegevens opgenomen als een zelfstandig
en nieuw grondrecht, een constitutioneel
grondrecht vanaf 1 december 2009 feitelijk in
werking getreden.

En de AVG is daar een uitwerking van. En de
kernzin, ik ga niet de AVG verder citeren, maar de
kernzin in de AVG is, in het Engels is het vaak

krachtiger: 'Natural persons should have control of
their own personal data'. Period.

74. Volgens mij kan uit de AVG **niet** zo maar
worden afgeleid dat het de bedoeling om is de
betrokkene **de controle over zijn
persoonsgegevens te verlenen als een waarde
op zich**. Evenmin kan worden afgeleid dat de
betrokkene **de grootst mogelijke controle** over
die gegevens moet hebben.



56





Ik zeg geef mij uw telefoon en ik zeg u wie u bent.
En daarom. Omdat het hele maatschappelijk leven digitaliseert. Daarom is in het Handvest dat nieuwe zelfstandige grondrecht op bescherming van je persoonsgegevens opgenomen als een zelfstandig en nieuw grondrecht, een constitutioneel grondrecht vanaf 1 december 2009 feitelijk in werking getreden.

En de AVG is daar een uitwerking van. En de kernzin, ik ga niet de AVG verder citeren, maar de kernzin in de AVG is, in het Engels is het vaak krachtiger: 'Natural persons should have control of their own personal data'. Period.

AG Campos Sánchez-Bordona 6 oktober 2022,
C-300/21
ECLI:EU:C:2022:756



wordt vervolgd

79. Het versterken van de controle van de burger over zijn persoonsgegevens in de digitale omgeving is een van de erkende doelstellingen van de modernisering van de regeling voor de bescherming van persoonsgegevens, maar is **geen op zichzelf staande of geïsoleerde doelstelling**.

[..]

82. De AVG is mijns inziens **niet bedoeld om de verwerking van persoonsgegevens systematisch te beperken**, maar om die verwerking onder strikte voorwaarden legitimiteit te verlenen.



57

VI.

Evaluatie van de UAVGs

en de Meldplicht datalekken en boetebevoegdheid



58

58



Evaluatie UAVG, alsmede Meldplicht datalekken en boetebevoegdheid



In deze fase van het onderzoek wilden we ook een oriënterend gesprek voeren met de voorzitter van het college van de Autoriteit Persoonsgegevens (mr. Aleid Wolfsen). Wegens **bezwaren** van de Autoriteit Persoonsgegevens met betrekking tot de totstandkoming van de opdracht, en de aard, opzet en scope van het onderzoek en **de betrokkenen daarbij**, besloot de AP na meerdere gesprekken tussen vertegenwoordigers van het departement en het WODC en medewerkers van de AP aanvankelijk **in het geheel niet mee te willen werken aan het onderzoek**. Later werd het alsnog mogelijk een concepteindtekst met vragen voor te leggen. In reactie daarop leverde de AP uitvoerig commentaar en werden antwoorden op gestelde vragen gegeven. De onderzoekers hebben in ruime mate hun voordeel kunnen doen met de schriftelijke reactie van de AP, die op verschillende plaatsen tot aanvulling op de tekst heeft geleid.

59

Evaluatie UAVG, alsmede Meldplicht datalekken en boetebevoegdheid



it's déjà vu all over again

De Uitvoeringswet AVG (UAVG) heeft slechts een beperkte toegevoegde waarde ten opzichte van de Algemene verordening persoonsgegevens (AVG). Dat komt vooral door het gebrek aan verdere invulling van de open normen in de UAVG. Dat draagt niet bij aan duidelijkheid voor de uitvoeringspraktijk.

Daarnaast zou de toezichthouder, de Autoriteit Persoonsgegevens, de werkwijze rondom de **bestuurlijke boete meer transparant** kunnen vormgeven en bij de meldplicht datalekken het **toezicht op niet-melders** kunnen intensiveren.

onduidelijk hoe de hoogte van de boetes wordt vastgesteld

in het toezicht meer evenwicht tussen gemelde en niet-gemelde datalekken

60



Verslag Commissiedebat 2 November 2022

Kst II 2022/23
32761, nr. 249

Minister Weerwind (D66) Dan over het onderzoek; het niet willen meewerken van de Autoriteit Persoonsgegevens. Naar mijn idee vroegen zowel de Kamerleden mevrouw Kathmann als de heer Bontenbal mij waarom de AP niet wilde meewerken.

Kijk, er is contact geweest tussen de Autoriteit Persoonsgegevens, het WODC en JenV, en bij die gelegenheid is geprobeerd om juist **die zorg van de Autoriteit Persoonsgegevens over de scope van het onderzoek en de objectiviteit van de onderzoekers -- want daar lagen de discussie- en kritiekpunten -- zo veel mogelijk weg te nemen**. Ik begrijp dat de AP haar twijfels had, maar ten slotte heeft ze uiteindelijk wel meegewerkt aan het onderzoek. Dus zo liggen de feiten.

Mevrouw Kathmann (PvdA): Voorzitter. Wat ik begrijp, is dat de AP niet heeft meegewerkt aan het onderzoek, en uiteindelijk wel heeft besloten

om te reageren op de aanbevelingen, dus eigenlijk op de conclusies. Het meewerken aan het onderzoek heeft dus niet plaatsgevonden, behalve het wel reageren.

De voorzitter: Uw vraag?

Mevrouw Kathmann (PvdA): Mijn onderliggende vraag die ik hierbij had gesteld, was de volgende. De deelname van een toezichthouder is van nogal groot belang voor het onderzoek. Als je de conclusies leest, zie je ook dat bepaalde dingen gewoon niet goed onderzocht kunnen worden doordat er geen deelname van de AP was. Waarom is er niet voor gekozen om gewoon zo lang met elkaar aan tafel te blijven zitten totdat je wel tot een overeenkomst komt waarin alle partijen zich kunnen vinden? Dit omdat ik het nogal cruciaal vind dat je toezichthouder meedoet en zich daar senang bij voelt.



Verslag Commissiedebat 2 November 2022

Kst II 2022/23
32761, nr. 249

Minister Weerwind (D66) Een vraag die is gesteld, is waarom sommige toezichthouders hun handhavingsbeleid wel publiceren en andere, waaronder de Autoriteit Persoonsgegevens, niet. Ik dacht dat die vraag van het Kamerlid Kathmann kwam. **Kijk, het publiceren van het handhavingsbeleid door toezichthouders draagt bij aan voorspelbaarheid van het overheidsoptreden, en daarmee ook aan rechtszekerheid**. Ik denk dat dat het onderliggende thema is van uw vraag, als ik die zo mag interpreteren. Het zijn immers duidelijke wetten en normen die gelden, en het zijn dan ook belangrijke redenen om **beleid te publiceren**. Maar er zijn ook redenen voor toezichthouders om niet het achterste van hun tong te laten zien. Transparantie en voorspelbaarheid kunnen namelijk ook zorgen voor calculerend gedrag, en je wilt als toezichthouder niet dat door het publiceren van het handhavingsbeleid mensen, actoren, weten hoe ze aan je toezicht kunnen ontsnappen. Deze afweging van voor- en nadelen pakt per geval anders uit. Ik weet dat de AP erover nadenkt hoe zij hiermee om wil gaan, en over dit punt wil ik dan ook van gedachten wisselen met de Autoriteit Persoonsgegevens. Ik vind dit net iets te belangrijk.





Verslag Commissiedebat 2 November 2022

Kst II 2022/23
32761, nr. 249

Minister Weerwind (D66) Een vraag die is gesteld, is waarom sommige toezichthouders hun handhavingsbeleid wel publiceren en andere, waaronder de Autoriteit Persoonsgegevens, niet. Ik dacht dat die vraag van het Kamerlid Kathmann kwam. Kijk, het publiceren van het handhavingsbeleid door toezichthouders draagt bij aan voorspelbaarheid van het overheidsoptreden, en daarmee ook aan rechtszekerheid. Ik denk dat dat het onderliggende thema is van uw vraag, als ik die zo mag interpreteren. Het zijn immers duidelijke wetten en normen die gelden, en het zijn dan ook belangrijke redenen om beleid te publiceren. **Maar er zijn ook redenen voor toezichthouders om niet het achterste van hun tong te laten zien. Transparantie en voorspelbaarheid kunnen namelijk ook zorgen voor calculerend gedrag, en je wilt als toezichthouder niet dat door het publiceren van het handhavingsbeleid mensen, actoren, weten hoe ze aan je toezicht kunnen ontsnappen.** Deze afweging van voor- en nadelen pakt per geval anders uit. Ik weet dat de AP erover nadenkt hoe zij hiermee om wil gaan, en over dit punt wil ik dan ook van gedachten wisselen met de Autoriteit Persoonsgegevens. Ik vind dit net iets te belangrijk.



VII. doelbinding

*purpose specification and
limitation*



Digi vs. Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

'een van de belangrijkste aanbieders van
internet en tv-diensten'

Hongaarse
toezichthouder

HJEU 20 augustus 2022,
C-77/21,
ECLI:EU:C:2022:805



Feiten

een 'ethische hacker' maakt bekend dat
Digi na een technische storing een
'testdatabank' opgezet t.b.v. oplossen van
de problemen

Digi bewaart de gegevens ook nadat de
problemen zijn opgelost
toezichthouder legt boete van €248k
vanwege overtreding van doelbindings- en
opslagbeperkingsvereiste

Rechtsvragen

is een testdatabank doelverplichtigbaar?
mogen de gegevens nog worden
bewaard als problemen zijn opgelost?

antwoord

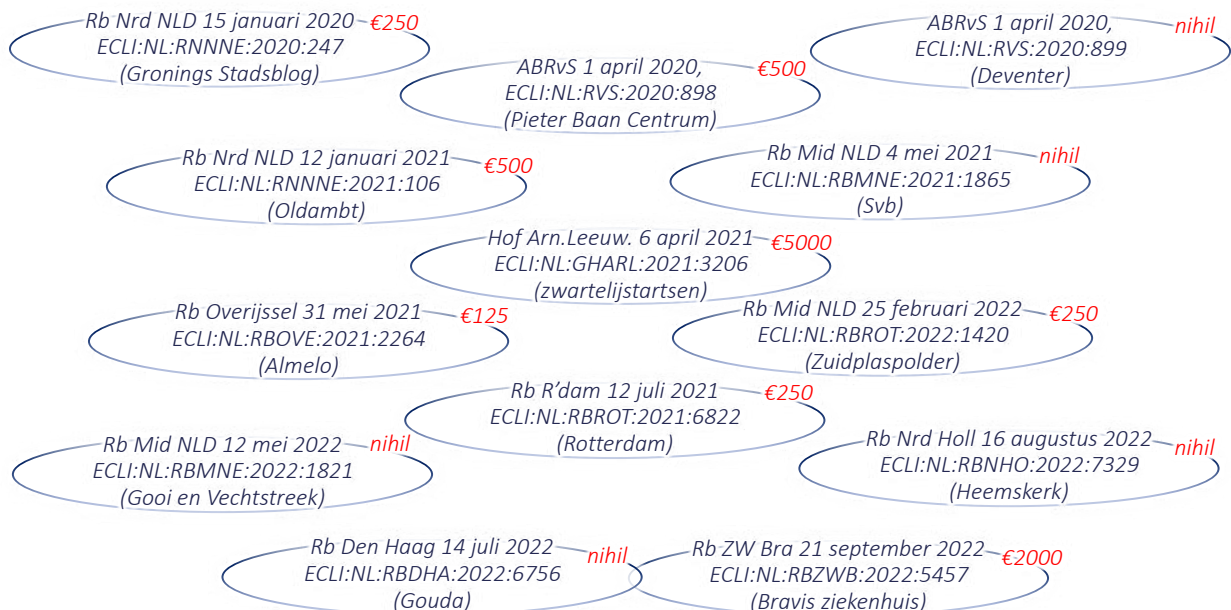
het uitvoeren van tests en het herstellen van fouten in het
abonneebestand [houden] **concreet verband** [...] met de
**uitvoering van abonnementsovereenkomsten van
particuliere klanten**, aangezien dergelijke fouten negatieve
gevolgen kunnen hebben ten aanzien van de contractueel
overeengekomen dienst waarvoor de gegevens
aanvankelijk zijn verzameld. [...] [E]en dergelijke verwerking
[wijkt] immers niet af van de **legitieme verwachtingen van
deze klanten** wat het latere gebruik van hun
persoonsgegevens betreft.

neen, in beginsel mag dat niet

VIII. schadevergoeding en de Avg, en collectieve acties



schadevergoeding



67

Österreichische Post (schadevergoeding)

← 'een onderneming die adreslijsten uitgeeft'

AG Campos Sánchez-Bordona 6 oktober 2022, C-300/21
ECLI:EU:C:2022:756



Feiten

Sinds 2017 verzamelde Österreichische Post informatie over de **partijaffiniteiten** van de Oostenrijkse bevolking. Met behulp van een algoritme heeft zij volgens bepaalde sociaal-demografische kenmerken 'adressen van doelgroepen' gedefinieerd.

Antwoord

De normovertreding is op zichzelf niet voldoende als die niet gepaard gaat met daaruit voortvloeiende materiële of immateriële schade: er moet wél schade zijn

Rechtsvragen

- Moet er voor schadevergoeding schade zijn geleden of **volstaat de normovertreding**?
- Is voor de vaststelling van immateriële schade vereist dat er sprake is van een „effect of gevolg van de schending dat op zijn minst **enig belang heeft** en verder gaat dan de door de inbreuk ontstane ergernis”

Antwoord

Alleen **ergernis is niet genoeg**. De nationale rechter moet in elk concreet geval op basis van de kenmerken van het subjectieve gevoel van onbehagen bepalen wanneer een dergelijk gevoel als immateriële schade kan worden aangemerkt

omvang en aard van onbehagen bepaalt of kan worden gesproken van immateriële schade



68



Österreichische Post (schadevergoeding)

← 'een onderneming die
adreslijsten uitgeeft'

AG Campos Sánchez-
Bordona 6 oktober 2022,
C-300/21
ECLI:EU:C:2022:756



"Mijns inziens lijdt het geen twijfel dat de scheidslijn tussen louter ergernis (geen vergoeding mogelijk) en reële immateriële schade (wel vergoeding mogelijk) *dun* is, en ik ben mij er tevens van bewust hoe ingewikkeld het is om beide categorieën in abstracto af te bakenen en concreet toe te passen op een geschil.

Deze moeilijke taak komt toe aan de rechters van de lidstaten, die in hun uitspraken waarschijnlijk niet voorbij zullen kunnen gaan aan de immer aanwezige *maatschappelijke perceptie omtrent de aanvaardbare tolerantie op dit gebied wanneer de subjectieve gevolgen van een inbreuk op een regel beneden een bepaalde de-minimisdrempel blijven.*"

*dunne scheidslijn, dus
genuanceerd en ingewikkeld...*

*hoe erg we het vinden? en, in
hoeverre er sprake is van
slechts ergernis of reële
immateriële schade?*



69

HOME > ALARMING: COURT OF JUSTICE MAY SEVERELY LIMIT ENFORCEMENT OF EUROPEAN'S PRIVACY RIGHTS

Alarming: Court of Justice may severely limit
enforcement of European's privacy rights
Oct 13, 2022



Alarming: Court of Justice may severely limit enforcement of European's privacy rights

Hardly noticed by the general public, the Advocate General (AG) of the Court of Justice of the European Union (CJEU) has issued an opinion, aiming to limit one of the last potential avenues for users to enforce their privacy rights under the GDPR. According to the AG, Europeans would hardly get compensations for GDPR violations – although the GDPR explicitly foresees a claim for non-material damages. The final judgment will be issued by the CJEU in the next months.

Max Schrems:

"This case is deeply troubling. If the view of the Austrian Supreme Court and the Advocate General prevails, most users will never see compensation for GDPR violations anymore. I talked to many experts in the last days and you hear wide-spread concern."

"Some sections of this Opinion read deeply cynical for anyone working in the field. We have a massive enforcement gap in the GDPR. At the same time, it seems like the Opinion entertains many arguments to limit enforcement. This is a very problematic approach coming from within the Court of Justice."

noyb

70



71

collectieve acties



72



TPC vs Salesforce & Oracle



Wrakingsverzoek tegen rechter-plaatsvervanger, tevens hoogleraar, toegewezen. [...] rechter heeft als wetenschapper onvoldoende distantie betracht tot de zaak van verzoekers o.a. door een tweet.

St. The Privacy Collective vs. Oracle en Salesforce

- cookieregels, profilering, grondslag- en transparantie-vereisten, doelbinding etc.
- verklaring voor recht, schadevergoeding

Rb A'dam 29 oktober 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:6200

Rb A'dam 29 december 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:7647



5.11 TPC dient feitelijk te onderbouwen hoeveel gedupeerden deze actie daadwerkelijk ondersteunen en aldus wat de omvang van de door haar vertegenwoordigde vordering. **Dat heeft TPC niet gedaan.**

Op de website van TPC konden en kunnen bezoekers **de steunknop** aanklikken. Ten tijde van de mondelinge behandeling had TPC ruim 75.000 keer op deze manier een steunbetuiging verkregen. [...] **Het enkel klikken op de steunknop betekent nog niet dat daarmee een steunbetuiging is verkregen zoals is beoogd met het representativiteitsvereiste.** Informatie over de aard en de inzet van de procedure ontbreekt in het scherm. Hierin staat niet vermeld tegen welke partijen de actie is gericht. Oracle en Salesforce worden niet genoemd. Evenmin volgt hieruit dat een persoon door het aanklikken van de steunknop zich als gedupeerde aanmeldt voor deze collectieve actie of zal worden gerekend tot de achterban voor wie TPC in deze procedure opkomt. Een omschrijving van de gedupeerden voor wie TPC opkomt, ontbreekt. **De conclusie van TPC dat meer dan 75.000 personen uit haar achterban hun steun kenbaar hebben gemaakt door te klikken op de steunknop, kan dan ook niet worden gevolgd.**

DPS vs. Facebook (Meta)

Art. 79 | Recht om een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen tegen een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker

2. Een procedure tegen een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker wordt ingesteld bij de gerechten van de lidstaat waar de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker een vestiging heeft. **Een dergelijke procedure kan ook worden ingesteld bij de gerechten van de lidstaat waar de betrokkene gewoonlijk verblijft, tenzij de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker een overheidsinstantie van een lidstaat is die optreedt in de uitoefening van het overheidsgezag.**

Rechtsvraag

Kan een claimstichting die optreedt namens betrokkenen procederen voor een rechter in de lidstaat waarin deze betrokkenen gewoonlijk verblijven



PELS RIJCKEN

DE BRAUW
BLACKSTONE
WESTBROEK

DPS / Meta (Facebook) 30 juni
2021
ECLI:NL:RBAMS:2021:3307

antwoord

Ja, want

“De betrokkenen van wie persoonsgegevens zijn verwerkt, verblijven in dit geval in Nederland. **Dat de Stichting als belangenbehartiger zich niet op de verblijfplaats van de betrokkenen zou kunnen beroepen, zoals Facebook c.s. heeft aangevoerd, volgt de rechtbank niet, aangezien artikel 80 AVG uitdrukkelijk de mogelijkheid van belangenbehartiging biedt en vermeldt dat de belangenbehartiger de rechten van de betrokkenen kan uitoefenen zonder daarbij een onderscheid te maken tussen procedurele en materiële rechten.**”



TBYP, SOMI & M&C vs. TikTok



solv.bB

DE BRAUW
BLACKSTONE
WESTBROEK

SOMI en TBYP en
Massaschade & Consument /
TikTok

Art. 79 | Recht om een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen tegen een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker

2. Een procedure tegen een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker wordt ingesteld bij de gerechten van de lidstaat waar de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker een vestiging heeft. *Een dergelijke procedure kan ook worden ingesteld bij de gerechten van de lidstaat waar de betrokkene gewoonlijk verblijft, tenzij de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker een overheidsinstantie van een lidstaat is die optreedt in de uitoefening van het overheidsgezag*

Rechtsvraag

Kan een claimstichting die optreedt namens betrokkenen procederen voor een rechter in de lidstaat waarin deze betrokkenen gewoonlijk verblijven?

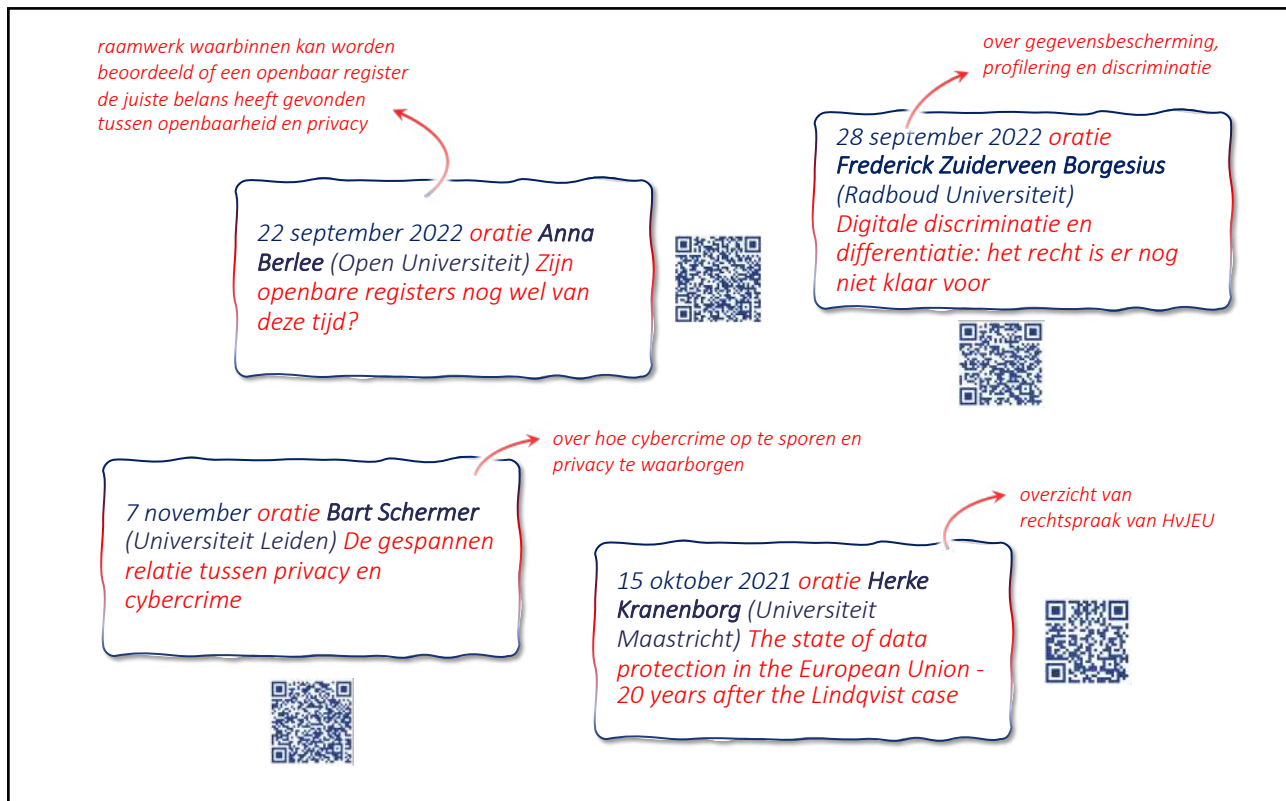
antwoord

Ja, want

“Art. 80 AVG voorziet in de mogelijkheid dat een belangenbehartiger de rechten van betrokkenen uitoefent zonder dat daarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen procedurele en materiële rechten. Gelet ook op de uitdrukkelijke verwijzing in art. 80 AVG [...] naar art. 79 AVG is de conclusie dat de stichtingen als belangenbehartigers zich voor de bevoegdheid kunnen beroepen op de gewone verblijfplaats van de betrokkenen.”

IX. wetenschappelijk nieuws

oraties in Maastricht, Heerlen,
Nijmegen en Leiden



77

X. vragen over inzage

IND en Nowak, categorieën van ontvangers en de DSAR-guidelines van de EDPB

78



AG Hartlief over **IND** en **Nowak**

HvJEU 17 juli 2014, C-141/12 en
C-372/12, ECLI:EU:C:2014:2081

HvJEU 20 december 2017, C-
434/16, ECLI:EU:C:2017:994

- een juridische analyse is géén persoonsgegevens
 - maar kan wel persoonsgegevens bevatten waarin inzage moet worden gegeven
- de beoordeling van een examen kwalificeert als persoonsgegevens waarin inzage moet worden gegeven

?

Conclusie 26 augustus 2022 ECLI:NL:PHR:2022:762

6.27 Het is, als gezegd, ook de vraag of het HvJ zijn uitleg uit [IND] inmiddels heeft verlaten.

In Nowak [...] lag de vraag voor of opmerkingen van een examiner in een examenwerk persoonsgegevens van de examenkandidaat zijn. In het verlengde van [IND] zou men toch moeten menen van niet. **Relevante verschillen zie ik namelijk niet.** De opmerkingen van een examiner lenen zich niet beter dan een juridische analyse voor controle en rectificatie. In essentie komen zij zelfs op hetzelfde neer: bepaalde input wordt beoordeeld aan de hand van een vooraf gegeven beoordelingskader [...]

6.28 Het is moeilijk dit oordeel anders te zien dan als **een weinig ruitendijk geformuleerde verlegging van de koers.**

ontvangers of ~~categorieën van ontvangers~~

Conclusie AG G. Pitruzzella
9 Juni 2022, C-154/21
ECLI:EU:C:2022:452

RW vs Österreichische Post
(inzage)

Het inzagerecht moet zich

- noodzakelijkerwijs [...] uitstrekken tot de vermelding van de specifieke ontvangers aan wie zijn persoonsgegevens worden verstrekt

Uitzondering

- als het **materieel onmogelijk** is om de specifieke ontvangers te identificeren aan wie de persoonsgegevens van de betrokkene worden verstrekt, of
- als de verwerkingsverantwoordelijke aantoont dat de verzoeken van de betrokkene **kennelijk ongegrond of buitensporig** van aard zijn (i.d.z.v. art. 12.5 Avg)

Artikel 15 | Recht van inzage van de betrokkene

1. De betrokkene heeft het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke uitsluitend te verkrijgen over het al dan niet verwerken van hem betreffende persoonsgegevens en, wanneer dat het geval is, om inzage te verkrijgen van die persoonsgegevens en van de volgende informatie:

- a) de verwerkingsdoeleinden;
- b) de betrokken categorieën van persoonsgegevens;

- c) **de ontvangers of categorieën van ontvangers** aan wie de persoonsgegevens zijn of zullen worden verstrekt, met name ontvangers binnen of buiten de Unie of internationale organisaties



Post
ÖSTERREICHISCHE POST AG

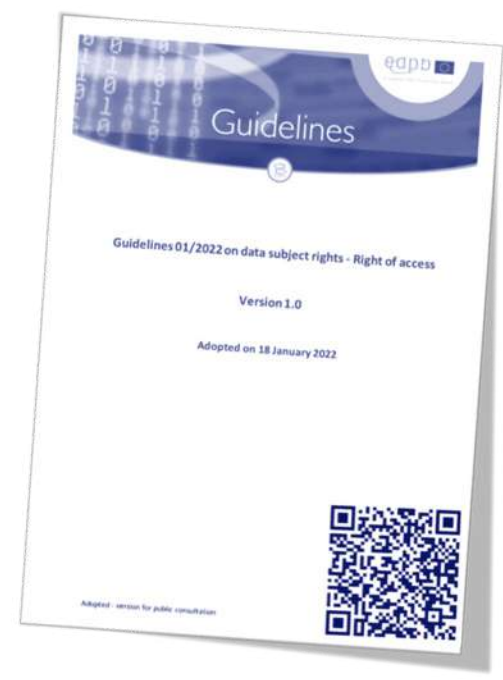
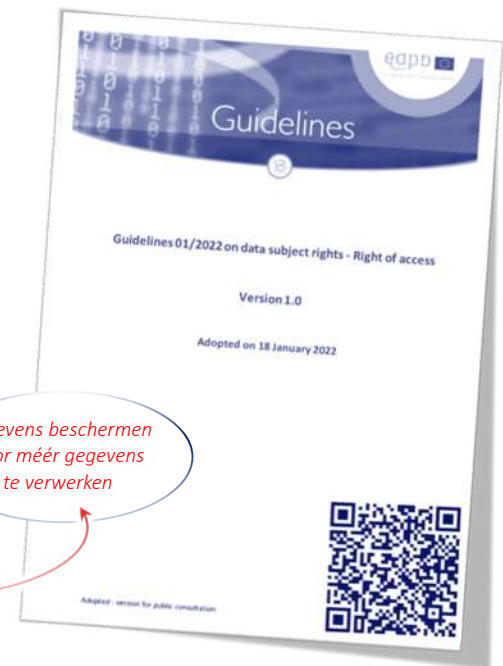


115. Concerning the question, if the controller is free to choose between information on recipients or on categories of recipients, it has to be recalled that [...] information on the recipients or categories of recipients should be as concrete as possible in respect of the principles of transparency and fairness.

The controller should therefore generally name the actual recipients unless it would only be possible to indicate the category of recipients.

Nevertheless, sometimes naming the actual recipients is **not yet possible** at the time of the information under Art. 13 and 14 GDPR but only in a later stage, for example when an access request is made.

The EDPB recalls in this regard, that storing information relating to the actual recipients is necessary inter alia to be able to comply with the controller's obligations under Art. 5(2) and 19 GDPR.





1.

35. If the data subject, who has been asked to *specify* the scope of its request, confirms to seek *all personal data* concerning him or her, the controller of course has to provide it *in full*.

2.

73. [...] It should be emphasised that using *a copy of an identity document* as a part of the authentication process creates a risk for the security of personal data and may lead to unauthorised or unlawful processing, and as such it should be considered *inappropriate*

3.

165. However, data subjects are not obliged to give reasons or to justify their request. As long as the requirements of Art. 15 GDPR are met the *purposes behind the request* should be regarded as *irrelevant*.



83

1.

35. If the data subject, who has been asked to *specify* the scope of its request, confirms to seek *all personal data* concerning him or her, the controller of course has to provide it *in full*.



Hof Den Bosch 11 december 2014, ECLI:NL:GHSHE:2014:5221

7.12.8 [H]et hof [is] van oordeel dat het kennisnemingsverzoek van [appellanten] zo weinig concreet is dat gesproken moet worden van een *ontoelaatbare 'fishing expedition'*.

7.12.9. Het voorgaande betekent dat, voor zover daar door de Rabobank nog niet aan was voldaan, de verzoeken van [appellanten] *vanwege de onbepaaldheid* daarvan moeten worden afgewezen.

Rb A'dam 20 juni 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:4404

4.11. Integrale honorering van het verzoek van [verzoeker] om alle verwerkte persoonsgegevens zou onder deze omstandigheden niet *alleen welhaast praktisch ondoenlijk* zijn maar ook een veel te omvangrijke en daarmee kostbare zoektocht van [verweerder] meebrengen.

Rechtbank NHLD 23 mei 2019, ECLI:NL:RBNHO:2019:4283

4.17. Gelet op de grote hoeveelheid gegevens die de rechtbank Amsterdam [verwerkingsverantwoordelijke] verwerkt mag van [verzoekers] worden verwacht dat zij *preciseren* op welke informatie of welke verwerkingsactiviteit het verzoek betrekking heeft.

84



1.

35. If the data subject, who has been asked to *specify* the scope of its request, confirms to seek *all personal data* concerning him or her, the controller of course has to provide it *in full*.



rechtbank Noord-Holland van 18 juni 2021, ECLI:NL:RBNHO:2021:6040
In zijn algemeenheid geldt dat een verwerkingsverantwoordelijke mag vragen om precisering als hij een grote hoeveelheid gegevens verwerkt. Dat betekent echter nog niet dat een verwerkingsverantwoordelijke in alle gevallen precisering kan eisen alvorens een zoekslag te verrichten. Naarmate een verzoek meer concreet is, mag van de verwerkingsverantwoordelijke meer inspanning worden verwacht, *maar ook bij een algemeen geformuleerd verzoek mag naar het oordeel van de rechtbank worden verwacht dat de verwerkingsverantwoordelijke een zoekslag verricht naar de meest gangbare persoonsgegevens* (bijvoorbeeld aan de hand van de NAW-gegevens en het BSN-nummer) in de meest gangbare gegevensbestanden en/of computersystemen/applicaties.

85

2.

73. [...] It should be emphasised that using *a copy of an identity document* as a part of the authentication process creates a risk for the security of personal data and may lead to unauthorised or unlawful processing, and as such it should be considered *inappropriate*

**Art. 12, zesde lid, AVG**

[D]e verwerkingsverantwoordelijke [kan], wanneer hij redenen heeft om te twijfelen aan de identiteit van de natuurlijke persoon die het [inzage]verzoek indient, om aanvullende informatie vragen die nodig is ter bevestiging van de identiteit van de betrokkene.

ABRvS 9 december 2020,
ECLI:NL:RVS:2020:2915

5.1. Het college vraagt standaard [...] om langs te komen op het gemeentehuis om zich te identificeren. Voor [appellant], die aan de andere kant van het land woont, betekent dit dat hij heel ver zou moeten reizen. Er waren in dit geval ook andere mogelijkheden om de identiteit vast te stellen, die een lagere drempel opwerpen. *Het overleggen van een kopie van een paspoort wordt bijvoorbeeld in beginsel als een redelijke maatregel aangemerkt om de identiteit te controleren.*

ABRvS 9 december 2020,
ECLI:NL:RVS:2020:2833

5.2 [...] *Het uitgangspunt dat een kopie van een identiteitsbewijs wordt gevraagd bij een inzageverzoek, wordt niet onredelijk geacht.* Dit waarborgt een deugdelijke identiteitsvaststelling zonder dat afbreuk wordt gedaan aan het recht van betrokkenen om zich vrijelijk tot het college te wenden.

86



Het is **onevenredig** om een kopie van een identiteitsbewijs vereisen als de identiteit van de betrokkene op een andere manier kan worden geverifieerd.

Bovendien vormt de verwerking van kopieën van identiteitsbewijzen **een groot risico** voor de veiligheid van persoonsgegevens.

Daarnaast kan de verwerkingsverantwoordelijke er **niet zeker van zijn dat de kopie authentiek is** en de eigenaar van de identiteitskaart daadwerkelijk de verzoeker is, door bijvoorbeeld (ongeeoorloofde) toegang tot identiteitsbewijzen door huisgenoten en vervalste kopieën van identiteitsbewijzen.



3.

165. However, data subjects are not obliged to give reasons or to justify their request. As long as the requirements of Art. 15 GDPR are met the **purposes behind the request** should be regarded as **irrelevant**.



Rb R'dam 21 januari 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:515 4.8 [...] Het inzagerecht heeft tot doel de betrokkene in staat te stellen kennis te nemen van de persoonsgegevens die over hem zijn verzameld en te controleren of die gegevens juist zijn en rechtmatig zijn verwerkt. Ter gelegenheid van de mondelinge behandeling heeft [verzoeker] verklaard dat hij deze verzoeken uitsluitend heeft ingediend **om zijn onschuld te bewijzen met stukken die betrekking hebben op procesdossiers** waarin hij als procespartij betrokken was. [...] Het doel van [verzoeker] bij zijn inzagerecht ziet niet op de bescherming van persoonsgegevens zodat sprake is van **misbruik van recht**.

HR 16 maart 2018, ECLI:NL:HR:2018:365 3.3.3. [...] Richtlijn 95/46/EG [...] die door de Wbp is geïmplementeerd, [stelt] de betrokkene in staat te controleren of zijn persoonsgegevens juist zijn en rechtmatig zijn verwerkt, ter bescherming van het recht van betrokkene op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer. Die controle kan dan leiden tot rectificatie, uitwissing of afscherming van de gegevens. **De onderhavige vordering van [eiseres] is gericht op verkrijging van informatie ten behoeve van de onderhavige procedure en niet op het doel waartoe Richtlijn 95/46/EG strekt.** [...] Het gaat hier dus niet om persoonsgegevens in de zin van die richtlijn.



3.

165. However, data subjects are not obliged to give reasons or to justify their request. As long as the requirements of Art. 15 GDPR are met the **purposes behind the request** should be regarded as **irrelevant**.



hof A' dam 3 maart 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:648

3.10 [...] Uit de stukken en de ter gelegenheid van de mondelinge behandeling in hoger beroep door [appellanten] gegeven toelichting blijkt dat zij, kort gezegd, inzage in de gevraagde gegevens wensen teneinde vast te kunnen stellen wat de aanleiding was voor bepaalde door ABN AMRO verrichte handelingen ten aanzien van zijn vermogen en persoonsgegevens. Zo willen zij weten waarom de contact- en adresgegevens van [appellant sub 1] zijn gewijzigd en waarom kredietovereenkomsten zijn aangegaan zonder dat hij daarvoor heeft getekend. [...] **Uit deze stellingen van [appellanten] is niet aannemelijk geworden dat [appellanten] inzage wensen in de door ABN AMRO verwerkte persoonsgegevens ter controle van de juistheid en rechtmatigheid van de verwerking daarvan.** [...] Het hof concludeert dat [appellanten] met de onderhavige verzoeken betreffende [appellant sub 1] de bevoegdheid tot het indienen van inzageverzoeken gebruiken voor een ander doel dan het door de Wpb (oud) en AVG beoogde doel.

3.

165. However, data subjects are not obliged to give reasons or to justify their request. As long as the requirements of Art. 15 GDPR are met the **purposes behind the request** should be regarded as **irrelevant**.



hof Den Haag 14 december 2021, ECLI:NL:GHDHA:2021:2793

6.2 [appellant] heeft tijdens de mondelinge behandeling in hoger beroep bevestigd dat hij de te verkrijgen gegevens mogelijk zal betrekken in procedures inzake bedoelde verwijten. Naar het oordeel van het hof is echter **onvoldoende aannemelijk geworden dat dit het enige doel is** waarvoor [appellant] zijn informatie- en inzagerechten uitoefent. Ter zitting van het hof heeft [appellant] ook opgemerkt dat zijn doel is na te gaan welke persoonsgegevens van hem op welke wijze door Nauta [verwerkingsverantwoordelijke] zijn verwerkt en of dit rechtmatig is gebeurd, en dat als blijkt dat Nauta daarbij onrechtmatig heeft gehandeld, hij zal bekijken welke Avg-rechten hij kan uitoefenen om die onrechtmatigheid te adresseren. **Dat [appellant] zijn bevoegdheid misbruikt door haar uit te oefenen voor een ander doel dan waarvoor zij is verleend (als bedoeld in art. 3:13 lid 2 BW), kan dus niet worden geoordeeld.**

hof Den Haag 31 oktober 2017, ECLI:NL:GHDHA:2017:3011

7. Dat [appellant] [...] mogelijk tevens een ander belang heeft (gehad), te weten het verkrijgen van gegevens om deze te gebruiken in een gerechtelijke procedure – het hof merkt op dat de tussen partijen bij het gerechtshof Amsterdam aanhangige procedure inmiddels in staat van wijzen is – is ontoereikend om aan te nemen dat hij van dit recht misbruik maakt. **Onder deze omstandigheden kan immers niet worden geoordeeld dat [appellant] zijn recht uitoefent voor een ander doel dan waarvoor het is verleend.**



XI. Data Mobility

discussed document van AFM en DNB

91



DNB&AFM set out

- *their preliminary policy vision and policy priorities on data mobility*
- *proposed policy actions to achieve this vision.*

the ability to share and access data (in the financial sector)

- *important to the development of financial innovation and new financial business models*
- *can yield significant economic benefits*

but may also have negative (side effects) for data holders and consumers

92



broader policy and regulatory landscape

fair competition (level playing field)

market contestability (freedom to enter or exit a market)

privacy and data protection

- EU Digital Strategy
- Digital Services Act
- Artificial Intelligence Act
- Digital Markets Act

overall strategy

fundamental rights

fair competition

Also: PSD2, GDPR, Telecoms Code, ePrivacy Regulation etc.

single market for data
by 2030

Table 1 - Overview EU legislative data sharing initiatives

EU initiative	Substance of initiative	Status
Data Governance Act	Proposals include a notification regime for data-sharing service providers, which provide consent and data-sharing management to consumers.	Agreement reached
Digital Markets Act	The proposals include mandatory automated data-sharing by large, gatekeeping platforms (e.g. browsers, market places, social media platforms). APIs, SCA, etc. not mandated.	Agreement reached
Data Act	Provides data holders with a right to share data generated by their connected products (Internet of Things or IoT-data) with third parties. It also lays down horizontal requirements that will underpin all legislative data-sharing initiatives.	Proposals published March 2022
European Health Data Space Regulation	Gives data holders the right to share health data, and regulates access rights for health professionals. It also introduces a labelling scheme for certain wellness apps.	Proposals published May 2022
Open Finance legislation	Expands mandatory data-sharing from payments data to the rest of financial services (actual scope unclear)	Proposal expected end-2022
Payment Services Directive (PSD2)	Review includes user-experience and compensation for data sharing. It may lead to amendments ("PSD3").	Review expected end-2022
European Single Access Point (ESAP)	CMU Action Plan announced the setting up of a Financial Data Space consisting of regulatory reporting data (NFRD, ESG, financial reporting).	Proposal published November 2021
Open Data Directive	Requires high-value public datasets to be made available in an automated manner.	Implementation by end-2021



greater *data* mobility can yield substantial *benefits*

- traditional financial data (payments, credit data)
- data from online platforms (BigTech)
- data from connected products (wearables, cars)
- data from utilities
- etc.

- new and open business models
- more personalized financial products
- overcome information asymmetries

Table 2 – Overview possible Open Finance datasets

Financial Product	Relevant product data	Relevant customer data
Mortgage credit	Interest rate, term of repayment, type of mortgage, embedded insurances, mortgage provider.	Principal amount, payment history, payment transactions, account balances, property value.
Consumer credit	Interest rate, term of repayment, principal amount of loan or credit, name credit institution, home NCA, etc.	Payment transactions, credit amounts, credit limits, account balances.
Savings	Name saving product, interest rate, account terms, DGS information.	Account balances, payment transactions.
Non-life insurance	Name insurance company, home NCA, coverage limits.	Payment history (delinquency), claims history (non-health related).
Life insurance	Tax status, surrender options, conditions, home NCA, etc.	Relevant risk data categories, including income or wealth information.
Pension	Type of pension plan, name pension funds, name employer, home NCA, tax status.	Projected pension benefit, pension contribution rate, default retirement age.
Investment	Historical performance, cost and fees, machine-readable versions of mandatory disclosure documents (e.g. KID, KIID), home NCA.	Balance and transaction information, investment history (exposure, risk profile, suitability assessments).
Payments	Cost of payment accounts, services included in the payment account package.	Account balance, transaction history, overview of recurring payments.

95

mitigation market failures

data controllers have *no incentives* to share data

data tends to become *concentrated*

sub-optimal as data is *non-rivalrous*
competition problems

create 'a rationale' for data sharing

individuals and other data holders may suffer *privacy loss* (negative privacy externalities)

can extend to data holders that did not share their data (negative information externalities)

price differentiation and *financial exclusion*

focus on *consent* and *ethical standards*

96



DNB & AFM's policy vision



1. *it is vital that data can only be accessed with the **consent** of the data holder, and that **safeguards** ensure that data use results in reasonable outcomes for data holders*
2. *sufficient **volumes and varieties** of data – both financial and non-financial - can be shared and accessed*
3. *a level data playing field requires that different types of financial entities – traditional, FinTech, BigTech, etcetera – have **equitable access** to relevant data types*

97

97

DANK VOOR UW AANDACHT

VRAGEN?

g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl

99

99